

Hogy nagy os, de b buz t nem gyöze haboz óza és szzinte néven. áltával omásul özését ó idő fájdal- ékeze- fog. -- irnod. k ér- eg jó- szivből t mel- fogom mezve. Lap* tehát wald irosról gazdag k néz- a mit k. — jtéssel hatod, sésével zöljük. kötné. jta. — kíván- számo- m ezt lhatod vel, a A mi Lap* Weisz van. néven ek az egkül- hoz, de l, mert k ugy kötet melyik kiadó-

BALATON PARTJÁN. (Lásd a 172. lapon.)

XLV. kötet, 11. szám. Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1893. szeptember 10-én.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

MIKOR ÉN KIS NAGYBÁCSI VOLTAM.

— Elbeszélés. —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)

NAGY volt az ijedelmünk, meghökkenésünk, mikor az idegen oly hirtelen megragadta a kantárt és megállította a csacsit. Mimike azonban, mint afféle kényeztetett kis jószág, úgy vélte, hogy itt is segít parancs-szóval, mint otthon a cselédek közt.

— Ne nyuljon hozzá! Ereszsze el tüstént! kiáltá igen határozottan.

De biz' az ő nagyon határozott parancsára az az ember rá sem hederített. Én pedig tusakodtam, mitevő legyek? Merészen lépjek-e föl vagy pedig könyörgésre fogjam a dolgot? Nem tudtam kitalálni, miféle emberek ezek? Mindenkép nagyon gyanus társaságnak látszott s gyorsan fölvillantak az eszemben mind azok a veszedelmes históriák, melyeket az efféle emberek hatalmába jutott gyermekekről olvastam. S amint jól megnéztem azt a férfit, aggodalmam csak még inkább növekedett. Izmos, erős ember volt, bozontos hajjal és szakállal, kopott ruhában, kellemetlen, fenyegető tekintettel. Kopott, rongyos ruhát viselt a két fiu is, kik ezalatt közel jöttek hozzá; az egyik már nagy siheder volt, a másik kisebb, de nálamnál még is nagyobb és erősebb. Ezeknek is épp oly durva, kellemetlen arcuk volt, mint az apjoknak. A távolabb álló asszony barátságosabb, de rendkívül szomorú képet mutatott; nem mozdult onnan, ahol állt, hanem fölváltva hol ránk nézett, hol arra a letakart nagy csomóra; a férje szavaira pedig nem felelt semmit.

A gyanus ember nem sokat czeremoniázott, hanem a kantárt oda nyujtva a nagyobbik fiunak, mindkét kezével megfogta Mimikét, hogy leemelje a csacsiról. Mimike ellenkezni próbált, rugdalózott és haragosan kiáltá:

— Ne nyuljon hozzám! Nem akarok leszállni! Hagyjon, maga csuf, gonosz ember! Haza akarok menni!

— Meghíszem kisasszonykám, felelt amaz vigyorogva. De most hamarosan még nem mehet haza. Ami pedig a csufszágot illeti, nem lehet mindenki olyan szép kisasszonyka! A gonoszszágot pedig majd csak akkor emlegetse ha jól megvertem, amit rögtön megkaphat, ha még tovább így mer beszélni.

— Ne ellenkezzél, Mimike! Tedd meg, amit kíván! szóltam közbe ijedten.

Az kellene még csak, hogy ez a durva ember megverje az én Mimikémet! Már láttam, hogy itt parancsolással nem boldogulunk; kérő hangon fordultam tehát a rettenes emberhez és elmondtam neki, hogy eltévedtünk, nem tudunk haza találni, vezessen haza, bizonyosan gazdag jutalmat kap.

— Meglássá, hogy kap, biztattam újra. Akkor haszna lesz; ha pedig nem ereszt el minket, baja lehet, mert szüleink kerestetni fognak... aztán meg mi nem értünk semmiféle komédiás mesterséghez, semmi hasznunkat sem veheti... csak alkalmatlansága volna velünk.

Erre a szép beszédemre először is nagyot nevetett, aztán félig gunyosan felelé:

— Ugyan ne fecsegjen a világba, kis urfi. Tán bizony azt hiszi, hogy szükségem van ilyen kényes kis jószágokra, amilyenek maguk. Van már itt gyerek elég. De a csacsi, az már más. A csacsira szükségem van.

Mimike, ki ezalatt már lenn volt a földön, ijedten kapott a csacsi kantárjához.

— A csacsi az enyém, azt én nem adom!...

— Nem kérdeztem, kicsikém, adja-e vagy sem. Csak azt mondtam, hogy szükségem van rá.

Nem is magyarázta tovább, hanem elvezette a csacsit a szekér mögé s megkötötte a saraglyához. Hüledezve, elkeseredve bámultunk utána. Mimeke sirva fakadt, én is nagyon közel álltam hozzá, az a két rongyo s siheder pedig vigyorogva pislantott ránk. Csak a szomorú képű asszony hunyorgatott most is barátságosan felénk s egyszerre szelid hangon oda szólt hozzánk:

— Akarják tudni, mért van szüksége a maguk csacsijára?

Bár mennyire el voltunk keseredve, ez a kérdés mégis érdekelt és »igen«-t bölintottunk a fejünkkel.

— Jőjjenek hát ide, megláthatják.

Oda mentünk, ugyancsak kíváncsian, hogy mit fogunk látni. Hát az bizonyos, hogy meglepett, amit láttunk.

A szomorú képű asszony lehajolt, fölémelte az előtte levő ringy-rongyot s megpillantottunk egy — számárfejet. Még pedig nagyon beteg lehetett az istenadta csacsija, meglátszott azon, amint el volt nyújtózva. Szinte elfeledtük bajunkat s én részvétellel mondtam:

— Talán beteg a szegény állat?

— Nagyon beteg, felelé az asszony. Már vége, most vonaglik. Azért van az uramnak szüksége másik csacsira, hogy a kordéba fogja.

Nem találtam ugyan nagyon természetesnek, hogy ha nekik csacsira van szükségük, hát elvehetik a miénket. De a beteg

állat látása úgy meglepett és meghatott, hogy egyelőre nem igen gondoltam igazi bajunkra. Mimike is, épp mert a saját csacsinkat nagyon szerette, őszintén megsajnálta a vonagló állatot s részvevőn kérde, hogy hát nem lehetne-e még valamiképp segíteni rajta?

— Már késő minden, felelt az asszony. Különben is nagyon öreg volt már a szegény pára, (Lásd a képet a 164. lapon.) nem csoda, ha kidőlt. De épp a legrosszabbkor fordult föl szegény, mikor legnagyobb szükségünk lett volna rá. Ni... vége!

A beteg csacsi reszketett, elnyújtotta fejét, lábát, aztán mozdulatlanul maradt.

Az asszony szavaira oda sietett a férje, és a két fiu is és mindnyájan oda kuporodtak a csacsi mellé.

— No, ez bizony már fölvette a néhai nevet, szólalt meg a férfi. Szedd le róla ezt a sok rongyot, anyjuk. Nem melegíti azt már meg akár egy rókaprémés bunda sem.

Fölszedegették a mindenféle kendőt és egyéb kopott, rongyos ruha-darabot, melylyel a beteg csacsi be volt takarva. Az egyik lomot a férfi mindjárt magára öltötte s én ettől fogva nem tudtam rá oly nagyon haragudni, mert az jutott eszembe, hogy nem lehet egészen gonosz ember, ha a saját gunyáját oda adta, hogy a szegény beteg állatot betakarja vele. Mimi-kének azonban más felé jártak a gondolatái, mert így szólt:

— Nagyon sajnálom a szegény csacsit, de azért mi a csacsinkat nem adjuk. Vezessenek haza... apácska majd ad maguknak pénzt, aztán vehetnek más csacsit... Oh, kérem, vezessenek haza, olyan fáradt vagyok!

— Majd haza kerül, amikor ideje lesz, szólt a férfi komor, kemény hangon. Nem az most a legfőbb gondom. Ha fáradtak, feküdjenek le a fűbe. Jó ágy az, ha más nincs.

Mimike kétségbe esetten nézett reám, mintha azt remélte volna, hogy én talán tudok segíteni a bajon. Mintha azt mondta volna: Miféle nagy-bácsim vagy te, ha ilyen bajban semmit sem tudsz kieszelní? Hát bizony nem tudtam. Magam is holtfáradt voltam, éhes is; ilyenkor már rendszeren ágyunkban voltunk. Tulajdonképpen még szerettem is, hogy nem köllött mindjárt tovább indulni haza felé; mert

ha nagyon messze van, alig bírnék odáig gyalogolni. Mimike pedig már éppen nem.

Nem tudom más bölcs nagybácsi mit

csinált volna; én nem tudtam okosabbat, mint hogy átöleltem Mimikét, leültem vele a földre, a fejét az ölembe hajtottam s így biztattam:

— Pihenj, Mimikém . . . nem bánanak ezek az emberek . . . és hallottad, hogy majd haza vezetnek . . . ne sürgessük tovább, úgy is hiába volna. Bele köll nyugodnunk abba, amit tesznek.

A férfi bölintotta fejével.

— No, ez már okos beszéd. Csak aludjanak, ma már úgy sem lesz ahaza-menetelből semmi.

Mimike még egy kis ideig sirdogált, de aztán elnyomta az álom. Magam is elálmosodtam, de azt még láttam, mikor ennek a kóbor család-

nak még egy tagja tünt elő: a szekérből ugyanis egy halvány, borzas, szurtos leányka bujt elő. Mimikénél öregebb lehe-

... ÖREG VOLT MÁR A SZEGÉNY PÁRA. (Lásd a 163. lapon.)

tett, de nem volt sokkal nagyobb. Szelid, jámbor képe volt s legelőször is nagy báméskodással nézett rám és Mimikére; aztán a kimult csacsihoz ment és valóságos sirva fakadt fölötte. Még azt is láttam álmos szemmel, hogy az egész család össze bujt a tűznél s a férfi halk hangon beszélt, magyarázott valamit. Bizonyosan rólunk tanakodtak, mert mind-untalan félénk tekintettek. A két fiu jókedvűen vigyorgott, míg a leány komoly képpel nézett a sápadt asszonyra. Ennek, úgy látszik, nem volt egészen kedvére, amit a férje beszélt, mert egyszer ellene mondhatott valamit, mire a férfi dühös pillantással fölémelte az öklét és vadul fenyegette az asszonyt. Ez lecsüggesztette a fejét és nem szólt többet.

Ugy el voltam fáradva, de meg is félemedve, hogy bár sejtettem, hogy rólam és Mimikéről, no meg a kedves csacsinkról foly a beszéd, nem mozdultam meg és jóformán tudni sem kívántam, mit végeznek rólunk. Ugy is mindegy. Nem tehetek ellenök semmit, s annyiban már mégis megnyugodtam, hogy rablók nem lehetnek, mert semmi féle fegyvert sem láttam náluk;

nem is komédiások, aztán meg az a durva ember maga mondta, hogy nem kellünk neki; tehát majd csak elereszt. Már ez éjjel persze nem fogunk otthon hálni, s elképzeltem, milyen ijedelem és keresés van otthon, az én szüleimmél, Janka néném és Dini sógor is mennyire aggódnak! S a nagy vendégségnek milyen szomorú lehetett a vége!

Oh, minek is engedtem Mimi-kének! Ilyen bajba keveredni egy megriadt sertés miatt, mely azóta már bizonyosan haza is futott az óljába! És ki tudja, mi következik még holnap!

Jó is, hogy nem tudtam, mert akkor aligha birtam volna fáradtságom dacára elaludni. De így azal biztattam magam, hogy ezek a gyanus emberek holnap majd csak haza visznek.

Végig nyújtóztam a fűben, vigyázva, hogy Mimikét föl ne ébresszem. Annyi futkosás, gyalogolás után mély álomba merültem. Egyszer mégis éreztem olyasmit, mintha fölemelt és újra lefektetett volna valaki... Talán már otthon is vagyok és ágyamba tetek... Aludtam tovább, magam sem tudom meddig. Mikor egyszer félálomban fölnyitottam a szememet, már

MISIKE BAJA. (Lásd a 711. lapon.)

világos nappal volt. De még tovább szunyókáltam, bár ekkor már valami furcsát éreztem: mintha az ágyam ide-oda mozogna . . . vagy talán ezt is csak álmodom? . . .

Nem bizony! Egyszerre nagy zökkenést éreztem s a fejem úgy oda ütődött valami kemény tárgyhoz, hogy teljesen és tökéletesen fölébredtem. Az első pillanatban azt sem tudtam, hol vagyok. Annyi bizonyos, hogy nem az ágyamban, mert az nincs ilyen loncsos, foltos ponyva-ernyővel beborítva, és nem is mozog kereken. Amint körültekintek, könnyű volt kitalálnom, mi történt. Mialatt aludtunk, fölraktak arra a rozoga szekérre, a csacsinkat befogták és szépen megindultak velünk. A férfi a csacsit vezetve gyalogolt, a két fiu a szekér mellet bandukolt, míg a sápadt képű nő a szekérben épp mellettem guggolt. Mimike pedig — Mimike a szekér elején vidáman, piros-pozsgásan nézegetett szét s élénken suttogott azzal a szurtos kis leánnyal, akit már az este is láttam.

— Hol vagyunk? kérdém nyugtalanul. Haza felé visznek ugy-e? Otthon leszünk-e már nem sokára?

— Nem bizony, kedves urficskám, inkább még messzebb vannak hazulról, mint tegnap este, felelt az asszony halk, szomorú hangon.

— Hát hova visznek? pattantam föl mérgesen. El akarnak rabolni? Maguk gonosz zsványok, haramiák!

A sápadt asszonynak mintha köny toltult volna a szemébe. Szeliden mondá ismét:

— Nem vagyunk mi zsványok, ifuracs-kám . . . és ha rajtam állott volna, mostanig már otthon volnának . . . De nem bírok az urammal . . . nem valami nagyon

rossz ember ő sem, de nagyon el van keseredve, és ha kicsit iszik, akkor nagyon megvadul . . . Igen rosszul ment a sorsunk ott, ahol eddig éltünk; mindenükből kipusztultunk s az uram arra szánta magát, hogy elvándorlunk a szomszéd vármegyébe, ahol talán jobban boldogul. Utközben kidőlt az öreg csacsink, nem tudtunk volna odább jutni s az uram, bármennyire elleneztem, elhatározta, hogy elveszi a csacsit. Nem jól teszi, tudom . . . de ha ellene szegülünk, csak azt nyerjük, hogy kegyetlenül megver és a csacsit mégis elveszi.

Beláttam hogy az asszonynak igaza van. Ha már elvesztjük a csacsit, fölösleges volna, hogy ráadásul még verést is kapjunk. Csöndesebben mondtam tehát:

— Hát jól van, nem tehetek ellene semmit, hát hadd rabolja el a csacsinkat. De mért vísz magával minket is, mikor tegnap azt mondta, hogy haza juttat?

— Haza is fognak jutni. Csak ott mindjárt nem akarta szabadon bocsátani; mert ha otthon elmondják a dolgot, szüleik bizonyosan mindjárt embereket küldenek utánunk, hogy vissza vegyék a csacsit. Most már olyan messze vagyunk, hogy nem igen akadhatnak nyomunkra. Hát úgy gondolom, most már nem sokára meg is engedí az uram, hogy haza felé induljanak.

Mondhatom, nem nagyon vigasztalódtam meg ezen a beszéden. Hiszen már tegnap este is olyan messze jártunk, hogy nem tudtunk haza találni; azóta egész éjjel szekeren vittek még tovább s most indítanak majd haza. Gyönyörű séta lesz!

Egészen elkeseredve horgasztottam le a fejemet, tünődve, hogy ugyan hát mitevők legyünk? Ezalatt azonban Mimike folyvást jókedvű volt s egyszerre oda szólt hozzám:

— Tudod már, hogy nem sokára haza mehetünk? Azt mondja Juliska, hogy amott, az alatt a nagy fa alatt állunk meg. Épp most mondta neki a bácsija. Onnan mi aztán haza megyünk.

— Csakhogy az nem olyan kis séta, mint hiszed, felelém kedvetlenül.

— Oh, majd csak haza érünk. És ugye, elvisszük magunkkal Juliskát is? Nagyon jó leányka a Juliska.

Erre a beszédre ketten ámultunk el: én is, meg a sápadt asszony is. Én hamarjában csak annyit tudtam mondani:

— Úgyan micsoda furcsát gondoltál, Mimike!

— Miért volna az furcsa? szólt Mimike. Juliska szegény árva. Majd megkérjük apácskát, vigye el oda abba az árva-házba... és ő sem szívesen megy ezzel a csunya rossz emberrel, aki nem az apja és nem is szereti.

— Persze hogy nem szereti! szólt sóhajtva a sápadt asszony. Juliska az én szegény elhunyt testvérem leánya... árva, nincsen senkije a földön rajtunk kívül, hát már csak kénytelen az uram belé egyezni, hogy velünk legyen. Bizony jobb volna neki akárhol másutt.

— Hát nem bánom, jöjjön velünk, mondtam nagylelküen.

Ezalatt megérkeztünk a nagy fa alá s csakugyan megállapodtunk. A szelid sápadt asszony reggelit is adott; egy jókora fazék tejet vett elő és fekete kenyeret s mind-egyikünknek adott eleget. S mert éhesek voltunk, ugyancsak jó ízűen falatoztunk.

Mialatt mi a fűben heverészve reggeliztünk, az asszony és a férje halkan, de igen élénken vitakoztak, s a goromba férfi megint veszedelmes fenyegető mozdulatokat tett. Az asszony aztán hozzánk jött és még

szomorubb hangon, mint a hogy eddig beszélt, mondá:

— Azt mondja az uram, hogy más ruhát kell öltetniök, mert ha ebben a mostani finom uri ruhában indulnak utnak, akadhat valami csavargó, aki leszedi magukról a ruháikat és elviszi; hát így már csak inkább maradjanak a szép ruhák itt nálunk.

(Folytatása következik.)

GYŐZELMES HADSEREG.

(Keppel a 168. lapon.)

*ELŐL megyen Karcsi, a hős generális,
Kard és csákó jaj be illik neki máris!*

*Utána Tini a nagy dobot döngeti;
Azt vélnéd, ágyu szől, oly remekül veri.*

*Lajcsi a kürtbe fuj, van hozzá tüdeje,
A kerítés majdhogy össze nem dől bele.*

*Mariska a győztes zászlót lobogtatja;
Palkó, a pattantyus, büszkén jár alatta.*

*Leghátul pediglen kicsi kezeivel
Piczike Gizike elszántan csilingel.*

*Hol volt a hős sereg győzelmes csatája?
Amott szemközt áll a Klári néni háza.*

*Ott fujtak rohamra, ott folyt a nagy ostrom,
Míg a néni nem szólt: »Jaj! Elég, ha
mondom!*

*Itt van kalács, körte, alma mindegyiknek,
Csak e szörnyű zajtól, oh! kíméljétek meg.«*

*Alma, körte jó volt, pompás a kalács is,
Azért tehát így szólt Karcsi generális:*

*»Győztünk, meg is kaptuk a jó hadi sarczot,
Jobbra át! Most büszkén folytatjuk a
marsot!«*

AZ ELTÜNT VARÁZS-LIGET.

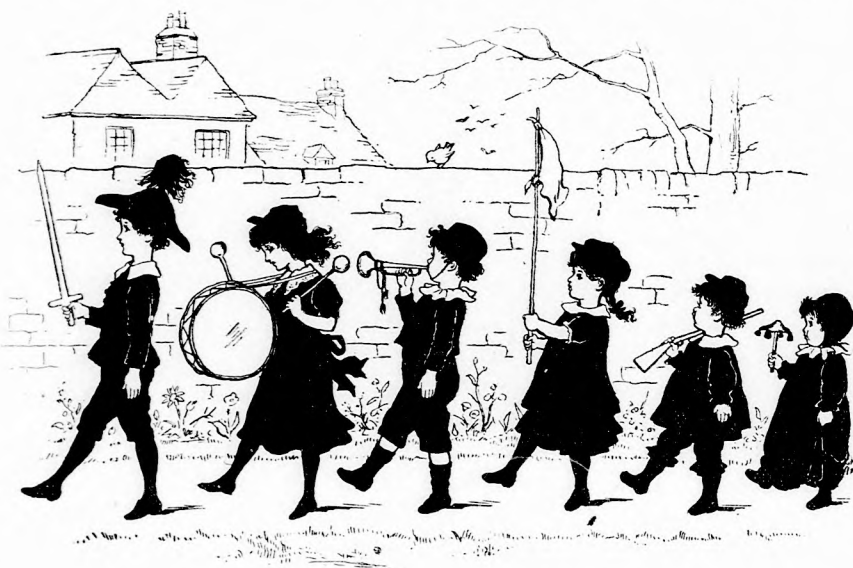
(Képpel a 169. lapon.)

CSINOS kosárkával a karján sétált Jolánka a gyümölcsösből hazafelé. A legjobb fajta gyümölcsökkel szedte kosárkáját tele, mert délutánra néhány kedves játszó társát várta vendégül. Amint így vidáman lépegett, találkozott a kis Mariskával, kit nagyon

szeretett, mert bár szegény özvegy asszony leánykája volt, kedves nyájasságával mindenkít megnyert.

— Jöszte csak, Mariska! Van itt valami jó a kosárkámban... No végy magadnak. Tudom, szereted a jó gyümölcsöt.

Biz' azt Mariska szerette. Föl is ragyogott az arca, mikor a kosárkába nézett. Aztán szerényen kivett egy körtét és ille-

GYŐZELMES HADSEREG. (Lásd a 167. lapon.)

delmesen megköszönte. Mindjárt indult is vele tovább, de Jolánka észre vette, hogy nem harap bele a körtébe.

— Ejnye, Mariska, úgy látom, nem igen vagy éhes erre a jó körtére. Nem igen sietsz, hogy megkóstold.

— Oh, nem is teszem, kedves kisasszonykám. Haza viszem a kis öcsikémnek... az fog ám még örülni neki!

— Hát te nem szereted?

— Dehogy nem! De hát Menyuskának olyan öröme lesz!

— Akkor hát vettél volna ki kettőt.

S a jószívű Jolánka, még egy szép körtét véve elő, kezébe nyomta Mariskának és tréfás szigorúsággal mondá:

— Most azt kívánom, hogy ezt a körtét tüstént add meg itt, elöttem! Ne félj, van a kosárkámban elég.

Ebben Jolánka nagyon csalódott. De-

asszony
minden-

valami
adnak.

ragyo-
nézett.
és ille-

kának

öt.
o kör-
kának

kör-
félj,

. De-

Aligha egy kicsit meg nem bánta, hogy ezt mondta. Mert a következő pillanatban valósággal megrohanták, még ki is ütötték kezéből a kosárkát, a gyümölcs szétgurult s mire Jolánka vissza kapta a kosarat, nem volt benne egy árva körte sem.

Jolánka félig nevetett, félig boszankodott. A gyümölcsöt nem sajnálta, mert igazán jószívű és adakozó volt és a kertből hozhatott újra eleget; de boszantotta az a mohó kapzsiság.

— Megálljatok csak! gondolá. Ezt nem viszitek el szárazon.

S mialatt a gyerkőcök, kik még köszönetet mondani is elfelejtettek s falva falták a pompás gyümölcsöt, nyájasan kérdé:

— Ugy-e jó?

— Nagyszerű! Soha sem ettünk ilyen jót.

— Meghiszem azt. Nem is terem ilyen gyümölcs holmi közönséges kertben. Ilyet csak a varázs-ligetben kaphatni.

Nagyot bámultak rá mindnyájan. Ő pedig komoly képpel folytatá:

— Igaz, ti még nem is tudjátok. Nagyon kedves meglepetés ért engem a múlt éjjel. Meglátogatott a tündér-királyné és azt mondta, hogy nagyon meg van velem elégedve, szeretne magával elvinni Tündérországba. Képzeltetek, hogy nagyon megörültem és eleinte már-már neki indultam. De aztán eszembe jutott, hogy jó szüleimet mégsem hagyom el. A tündér-királynénak ez nagyon megtetszett. Azt mondta, hogy hát ide varázsol ő az én számomra egy kis tündér-kertet, amelyet más nem láthat meg, csak én, vagy akit én oda vezetek vagy legalább is meghívok.

— Jaj, Jolánka kisasszony, hívjon meg minket! kiálták Juczika, Böske és mind a többiek.

— Épp azt akartam. A tündéerkert amott van annak a dombnak a végében. Aki oda megy, persze nem lát semmit. De aki velem van, annak ölébe hull az ilyen pompás gyümölcs.

— Jaj de jó lesz!

— No, hát csak jertek. Pontban délután négy órakor legyetek ott. Te, Mariska jöjj most még egy kicsit velem, neked még mondani akarok valamit. Ti pedig ne szóljatok másnak senkinek.

— Dehogyan szólunk! No persze! Hogy elkaparítsák előlünk a tündér-almát!

Szép meleg nyári nap volt s Jolánka már korán délután kísértelt több barátjával és a kis Mariskával az erdős domb szélére. Nagy kosárban vitte utánuk a cseléd a sok jőféle csemegét, a puha gyepre telepedtek és vigau lakmároztak. Alig fogtak hozzá, jöttek Juczika, Böske, Gyurka, Bandi s mind a többiek, még pedig nem is üres kézzel, hanem hatalmas kosarakkal.

— Hát hol az a tündéerkert azokkal a pompás almákkal, körtékkel? Hisz itt csak a bükkös végét látjuk.

— Csak menjetek odább, a legszélére. Látjátok, mi már megkaptuk a magunkét, javában is csemegéziünk, de a tündér megtiltotta, hogy ebből másnak adjunk. Amott az erdő szélén látjátok azokat a ritkás fákat? Menjete csak oda. Amit ott találtok, az mind a tiétek.

— No meg is töltjük a kosarunkat! szólt Gyurka mohón. Én jó nagyot hoztam.

— De én még nagyobb, mondá Bandi.

Rohantak az erdőcske végére s vágyva néztek föl a fákra. Biz azok közönséges vad fák voltak, tűzifának valók. Soha sem termett azokon még csak vadalma sem.

— Hiszen nincs itt semmi!
 — Hol a tündér-kert?
 — Honnan kapjuk hát a sok jó csemeget?

Épp ekkor egészen odáig elhallatszott a Jolánkáék nagy kaczagása. S a pórul jártak mérgesen kiáltozták:

— Bolonddák tették! Csuffák tették! Ide hoztuk a nagy kosarakat... elhittük a mesét... hiába fáradtunk! Még nevetnek rajtunk!

Nagy haraggal mentek vissza, eltökélve, hogy megmondogatták ám Jolánka kisaszszonynak, milyen csunya dolog az, hogy így elbolondította őket. De még szóhoz sem jutottak, már Jolánka fölkelt és így szólt:

— Nem kaptatok semmit? Nem találtatok semmit? No, ez rossz jel s magatok vagytok az oka. Lássátok, Mariska milyen pompásan oszonnál. Ugy gondolom, aki mohó, szerénytelen, a kevéssel be nem éri s azt amit kap, meg sem köszöni, az nem igen számíthat rá, hogy másoktól jobban részesüljön. Délelőtt tapasztaltam a kapzsiságotokat, mely éppen olyan nagy, mint a kosaratok, mellyel ide jöttetek. Vigyétek csak szépen haza és gondolkozzatok azon, amit mondtam. Talán esztendőre aztán számotokra is terem alma, körte a tündér-kertben.

Szégyenkezve sompolyogtak el, Mariska pedig vígan mulatott tovább Jolánkáékkal.

MISIKE BAJA.

(Képpel a 165. lapon.)

SZAPORA léptekkel, vidáman haladt a kis Esztike. Után lassu, czammogó léptekkel mogorván, durczásan ballagott Misike. Észre sem vette Esztike, hogy Misike mind inkább elmaradoz, vagy ha

észre vette is, bizonyosan azt hitte, hogy majd utól éri, jó lába van Misikének.

No persze! Volt is neki most eszében, hogy Esztike után fusson. Eszében más valami járt. S amint a kis Esztike egy fordulónál eltűnt, Misike is eltűnt az iskolába vezető útról a mezőre. Itt pedig legelőször is mérgesen földhöz vágta a könyveit is, a pala-tábláját is.

— Nem megyek! Azért sem megyek! Szeretném tudni, minek mennék én abba az iskolába, mikor ide künn sokkal jobb? Eddig sem jártam soha, hát most minek kezdjem? Inkább eljátszogatok. Csak találkoznám Ferikével vagy Pistukával.

Ez a kívánsága nem teljesült, nem találkozott se Ferikével, se Pistukával. Megpróbálta tehát, hogy egymaga eljátszogasson. De ez nem igen akart sikerülni. Máskor inkább elszórakozott egyedül is, ma azonban sehogy sem tudta kedvét találni az ögyelgésben. Furdalta valami, de csak nem akarta magának megvallani, hogy mi.

Jó pár óra mulva Esztike megint szapora léptekkel, vidáman haladt arra, most már haza-felé.

— Ni, miféle könyv és tábla az ott? szolt meglepetve. Szakasztott olyan, mint a Misikéé... Csakugyan az.

— Persze hogy az! szolt Misike, egy bokor mögül előlépve.

— Hát te itt voltál? Mért nem jöttél iskolába? A tanító ur kérdezősködött, el is küldött éretted hozzánk. Mit csináltál itt?

— Játszani akartam! felelt Misike kelletlenül. De olyan unalmas volt... nem jött se Ferike, se Pistuka, pedig máskor mindig itt járnak.

— Igen, de ma már az iskolában voltak. Tudod, ők is most kezdik. Neked is köllött volna. Jaj, mit mond majd apácska!

Az ám! Körülbelöl ki lehetett találni. Misike legalább kitalálta, mert egyszerre csak elpityeredett. Ugy találta, hogy így is baj, úgy is baj. Reggel az volt a baj, hogy iskolába köllött menni, most meg az a baj, hogy nem ment el. És még csak nem is játszott vígan. Otthon pedig még rosszabb

multság várja. Most már azt sem tudja, mit tegyen. Ha haza megy, az is baj; ha nem megy, az is baj.

— No, Misike, most már hiába sirsz, szólt Esztiike. Csak jöjj szépen haza. Majd én előre megyek és előre kérelem apácskát, ha megígéred, hogy többé ilyet nem fogsz tenni.

Nagy örömmel ígérte Misike. És azután meg is tartotta, mert meggyőződött, hogy rosszul jár, aki görbe uton jár és hogy bizony nincs igazi öröm a tilos mulatságban.

BALATON PARTJÁN.

(Képpel a czímlapon.)

CSÖNDES a Balaton,
Szellő sem ringatja,
Kicsiny halász-bárka
Siklik végig rajta.

Magas sziklás partról
Vágygyal nézik ketten.
— Látod-e, kis lányom,
Apácskát oda lenn?

— Látom, anyám, látom,
És ő is lát minket,
Ni... most... de igazán!
Láttam, amint intett.

— Csakugyan! Int újra!
Szerencsés volt napja.
Akkor tesz így. Teli
Hallal a kis sajka.

Nem kell már busulnunk,
Nem bánt aggodalom,
Szegény halásznépen
Segít a Balaton.

CSIKÓ A KARÁMBAN.

— A »Kis Lap« 19-dik színes műmelléklete. —

LÉG tágas a karám, mégis szűk a tüzes csikónak. Körül-körül nyargalással, nyihog, toporzékol s végre megáll a korlátnál.

— Mért vagyok ilyen szűk helyre zárva? Alig hogy neki rugaszkodom egy kis nyar-

galásnak, már bele ütődöm ebbe az alkalmatlan korlátfába, mely nem ereszt tovább. Eddig milyen pompás volt az életem! Künn éltem a szabad pusztán s ha neki iramodtam, akár egy óráig sem álltam meg. Volt is velem dolga a csikósnak!

Kivül a karámon két öregebb ló legelesztett csöndesen s hallotta a csikó panaszos hetvenkedését. Szólt az egyik:

— Ugy-e bizony, sok dolgot adtál a csikós-gazdának? Mi pedig sokszor intettünk, ne rugaszkodjál olyan nagyon. Most már nincs veled baja a csikós-gazdának, ugy-e, nem kell óra-járársnyira utánad futnia.

— Jól van, jól! Kifogott rajtam, hogy becsalt és bezárt ide. De nem tarthat örökké itt, Jussak csak újra ki a szabadba, megint úgy teszek, mint a minap: elvágatok úgy, hogy másnap reggelig sem állok meg.

— De akkor mégis csak megállsz egyszer?

— No, hiszen csak ki nem futhatok a világból?

— Lásd, csikócskám, hát akkor mi haszna nyargaltál másnap reggelig? Most mégis csak itt vagy a szűk karámban. Hát jobb dolgod van neked oda benn, mint nekünk ide künn?

— Már ugyan hogy kérdezhetitek azt? Hiszen úgy irigyellek! Nem is értem, hogy ily álmosan ögyelgetek itt, a helyett hogy ellátogatnátok a második, harmadik határba, vagy akár egy kicsit a Tiszán túl is!

— De hiszen azt mondtad, nem jó neked ott a szűk karámban.

— Persze hogy azt! Hát aztán? Mi köze ennek ahhoz, amit én mondtam?

— Nagyon sok, szeles csikó barátocskám. Próbáld meg csak, talán megérted. Mi nem használjuk szabadságunkat arra, hogy megmegszökjünk és gazdánknak gondot okozunk, de épp ezért nem is kerülünk zárt helyre. Te egy-egy kis időre nagyon ugrándozol, de most ugy-e busulsz a szűk helyen? Mert lásd, okosan kell használni a szabadságot, akkor mindig megmarad; de aki tulságosan él vele, mi hamar egészen elveszti.

A VITÁS CSEMEGE.

KÁR, kár! Az idő már délre jár s még nem tudom, mit fogok ebédelni, panaszkodott egy éhes varju a pajtásának.

— Biz az kár! felelt a másik. De azt hiszed, hogy csak magad vagy ilyen böjti

állapotban? Nekem sincs ebédem, pedig a reggelim is nagyon sovány volt.

— Szomorú idők járnak, pajtás! Inség lesz, meglásd, nagy inség lesz!

— Nem is maradok én sokáig ide künn a mezőn, hanem beköltözöm a városba. De ni! Mi mozog ott lenn a földön?

A VITÁS CSEMEGE.

— Az ám... mozog valami. Megnézem. Gyorsan elröppent s leszálván a földre, nagy öröme azt látta, hogy az a mozgó valami egy kövér földi giliszta.

— No, ez jó lesz ebédre.

Mindjárt meg is csipte a csőrével.

De a pajtása messziről is látta ezt és gyorsan ott termett.

— Ohó, barátocskám, nem addig van az! Én láttam meg a jó falatot, tehát az enyém.

— No persze! Én jöttem elsőnek ide, tehát az enyém.

Egyik bekapta az egyik végét, a másik a másik végét s huzakodtak rajta.

— Én bizony nem adom!

— Én még úgy se!

Szóról szóra, majd szitokra, végül pedig birokra került a sor. Ott hagyták a vitás csemegét és harcra szálltak egymás ellen.

Keményen folyt a párba, csipték, vágták egymást s mérgesen károgtak hozzá. Láttá és hallotta ezt nem messze egy vén holló, aki már kezdettől fogva szemmel tartotta őket.

— Hm! Ugy hiszem, nem fog ártani, ha kissé közelebről nézem, min is kaptak úgy össze.

Gyorsan oda röppent. A két hadakozó, nagy harci hevében, észre sem vette. A holló pedig körül nézett és csakhamar rátalált a vitás csemegére.

— No, csakugyan jó kövér falat, megérdemli, hogy hajba kapjanak érte. Hát csak verekedjete, barátocskáim, én azalatt megkóstolom a csemegét.

Persze, olyan alaposan megkóstolta, hogy az egészet lenyelte.

— Nagyon jó volt mondá s odább sétált.

A két viaskodó azonban végre is bele fáradt a harcba s az egyik így szólt:

— Jól van no, hát osztozzunk meg.

— Nem bánom, felelé a másik.

De mikor vissza tértek oda, ahol a csemegét hagyták, persze már csak hült helyét találták. Busan távoztak, a holló pedig gúnyosan kiáltott utánok:

— Nagyon szépet gondoltatok, hogy barátságosan meg akartatok osztozni. Csakhogy ezen köllött volna kezdeni s nem a viaskodás után szánnotok rá magatokat. No, nekem így volt jobb, nekem jutott a csemege. Ti pedig éréjete be a hasznos tanulsággal és böjtöljete!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV. köt. 9-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Árpád a honfoglaló.

Helyesen fejtették meg: Deáky István, Károlyi Róza és Mariska, Stielly Walter és Lajos, Okolicsányi Marcsa, Gyémánt Ilona, Ember Pista, Werkner Lajos, Végh Irén és Dezső, ifj. Lázár Aurél, Bartók Margit, Haidekker Katus, Badics Józsi, Nadler Herbert, Baum Miklós, Neumann testvérek, Lázár Piroska, Wagner Imre, Augenföld Pista, Fábian testvérek, Bayer Feri, Szántó János, Ferenczi Zsófia, Grünwald Margit és Ilona, Jánosi Ida és Anna, Csernovics Olga és Julia, Országh Ida, Fischer Böske és Lajos (kinek az írása? *F. b.*), Marschall Ernő, Spitz Regina, Grünfelder Ferencz, Krausz Gizzi, Csoma Mariska, Gedeon Zoltán és Endre, Schönberg Zoltán, Márkus Boriska és Őrsike (saját írásotokat kívánám látni. *F. b.*), Gállik testvérek, Kégly Mariska és Ilona, Baksay Mariska, Hirschler Jolán, Klein Pál, Sibilla Jenő, Gyurkovich Dodi (bizony nem igen tudom a nevedből kitalálni, ficska vagy-e avagy leánya? Mint kezdőtől az írás mesteriségében, persze beérem most még ennyi írással is. De ugy-e, majd nem sokára magad írod az egész levelet és azt is megsugod Forgó bácsinak, mi is hát igazán a neved? *F. b.*), Hegedüs Rózsika, Máyer Béla, Latinovits Endre, Josipovich Kálmán, Schulz Mariska, Pali és Ilonka, Velencei Tiborka, Blum Ella, Zaicz Irén, Eggert Irén, Lederer Sarolta és Irma, Tauber Margit, Frankfurter Irén, Gretzmacher Ilona, Vikta és Gyula, Prosser János, Divéky Adorján, Schulz Bella, Szögyény Gábor, Gomperz Margit és Antonia, Moesz Izabella és Ilonka, Késmárki Anna, Papp Mari, Brád Róza, Dunki Mari, Erdélyi Vilma, Bedő Juli, Király Róza, Ajtai Ida, Hegedüs Margit, Kis Margit és Szádrin (?), Volarich Iduska és Imike, Horváth Lili, Müller Ilona, ifj. Kasper Gusztáv (kinek az írása? *F. b.*) Kerdl Dezső és Ernő, ifj. Bolyó Károly, Szathmáry Emma és Vilma, König Dénes, Fleischmann Rózsa, Ringenbach Ilonka, Fülöp Etelka és Kálmán, Haberfeld Margit, Oláh Szidi, Márton Erzsébet és István, Patterson Margit és Orsolya, Unger Béla és Ferike, Kaufmann Antal, Taubner Margit, Springer Stefánia, Maller Margit, Paulina, Adélka és Imre, Jaczkó Olga, Hajmásy testvérek, Herzl Antal, Füleky Lajos, Grandjean Emil, Peláthy Gyurika, Weiss Aranka és Rudi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörtént, nyertes lett *Ember Pista, Pozsonyban*, kinek a jutalomkönyvet (*»Az ifjú Anacharsis utazása Görögországban«*, írta *Barthélemy*) a kiadóhivatal megküldi.

TÖK.

ik szá-
e:

y István,
és Lajos,
per Pista,
i. Lázár
i. Badics
Neumann
Augen-
i. Szántó
Margit és
Olga és
os (kinek
Regina,
Mariska,
án, Már-
tivánám
ariska és
n, Klein
ony nem
a vagy-e
mestersé-
rással is.
az egész
k. mi is
Rózsika,
Kálmán,
Tiborka,
Lederer
rter Irén,
ser János,
y Gábor,
abella és
ád Róza.
i, Király
Margit és
Horváth
(kinek az
tj. Bolyó
ig Dénes,
a, Fülöp
áh Szidi,
Margit és
an Antal,
ller Mar-
Hajmágy
Grandjean
és Rudi.
g megtör-
szonyban,
nachsaris
élely) a

Kis Értesítő.

AZ UTÓBBI napokban mindenfelől tömegesen érkezett hozzám kis olvasóimtól a felszólítás hogy a „Kis Lap“ XLV köt. 7-dik számában kihirdetett nagy pályázat határidejét hosszabítsam meg.

Egyik azért kéri ezt, mert a nyári szünet alatt hazulról távol járt és csak most akarna hozzá látni, hogy a dolgozathoz szükséges adatokat összeszedje; másik azt mondja, hogy iskolája megnyitása a járvány miatt elhalasztatván, van ideje, hogy a már megírt dolgozatnál talán még jobbat írjon. Végre még olyanoktól is kaptam leveleket, kik azt írják, hogy ma még nem előfizetői a „Kis Lap“-nak, de a következő negyedben belépnek a „Kis Lap“ táborába és szintén részt szeretnének venni a nagy versenyben.

Ennyi sürgető kérésnek, mely mind csak meleg érdeklődésből ered, kénytelen vagyok engedni. Annál inkább tehetem, mert a pályázat eldöntésének eredetileg kitűzött idejét azért mégis alig szükséges elodáznom.

A „Kis Lap“ nagy pályázatának határidejét tehát ezennel meghosszabbítom október 15-ig s e szerint a pályaművek október 15-ig küldhetők be. A versenyző művek bírálata azonban már előbb, a művek beérkezésével megkezdődik, és az eredményt egy héttel a beküldési határidő lejárta után már ki fogom hirdetni, vagyis

körülbelől ugyan-akkor, mint a mikorára eredetileg tervben volt.

Azok a kis hiveim, kik most dolgoznak pályaművökön: sietség nélkül, teljes meggondolással folytathatják munkájukat; ujat, talán a már kész elsőnél jobbat irhatnak. Részt fognak vehetni az ujon belépő kis olvasók is, kik ekkép szintén síkra szállhatnak a kitűzött három értékes jutalomért; a régi hívek közül pedig az olyan, ki még habozott, az is időt nyer, hogy rászánja magát a dicséretes versenyre.

A pályá nyitva. Rajta tehát, mérközzetek!

Találós kérdés.

Melyik melléknév az, melynek, ha utolsó magánhangzóját elhagyjuk, katonai rangot jelenti?

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Ringenbach Ilonka. Kedves tudomásomra szolgál, hogy a vidáman töltött nagy szünet után most ismét szorgalmatoskodni fogsz. Egyébiránt a „Kis Lap“ járhatott volna oda is, ahol a szünetidőt töltötted, csak értesitened köllött volna a kiadó-hivatalt, hogy oda küldje. — **Uj. Bolyó Károly.** Abban teljesen igazad van, hogy ha gyorsan mult is el a kellemes vakáció, de hamar leperog a szorgalmas munka ideje, a tanév is. Aki kedvvel, komolyan lát dolga után, annak a munka ideje szinte még gyorsabban röpül, mint a vig szórakozásé. Szíves üdvözléseket hasonlóval viszonzom. — **Szőgyény Gábor.** Soraidra én itt felvilágosítást nem tudok adni, mert azok az ügyek nem tartoznak a szerkesztőség körébe. De átadtam leveledet a kiadó-hivatalnak, mely eddig talán már el is intézte. — **Riesz Kornél.** Nagyon szigorú magyarázat mellett nem felelné ugyan meg a föltételnek, de annyira már mégsem akarom megszorítani a pályázókat. A dolgozatot tehát bátran beküldheted. — **Fülöp Kálmán.** Kis hiveim közt foglak számon tartani az időleges távollét daczára is. A címváltozást idején írjátok meg a kiadó-hivatalnak. — **Haberfeld Margit.** Olyan kedves sorokra mindig szívesen felelek. De mért mondhatnád te magadat szerencsétlen fő-

tás«-nak? Abban a boldog életkorban, melyben vagy, aligha szereztél még effélére elég tapasztalást. A győzelem reménye mindenkit biztathat. A »Kis Lap« nagy pályázatában pedig nem a szerencse fog dönteni, hanem a mű értéke. — **Patterson Margit és Orsolya.** Hogy a »Mikor én kis nagybácsi voltam« megnyerte a tetszésteket, kellemesen veszem tudomásul. Hogy meddig tart még? Még jócskán eltart, mert jóformán csak a derekán vagyunk. Ugy hiszem, hovatovább mindinkább meg fogjátok szeretni a »kis nagybácsit«. De már arra, hogy mikor fog a rejtvényetek megjelenni, nem tudok felelni, mert tömérdek hasonló vár a közlésre. — **Márton Erzsébet és István.** Használt levélbélyegeket én nem gyűjtök, de ha valaki beküldi, átadom egy szegény sorsu fiúcskának, ki foglalkozik vele és hasznát tudja venni. Tehát beküldhetitek. — **Magassy Sarolta.** Vizsgálatod jó sikeréről örömmel értesültem és csak helyeselhetem, hogy minden egyebet félre tétél, mialatt a vizsgálatra készültél; mostani csinos soraid is tanuskodnak derék haladásodról. Részvéted társaid iránt, kik a vizsgálaton megbuktak, dicséretes szép érzelenről tanuskodik; de a saját megérdemelt sikereden jogosan örülhetsz. Üdvözöllek! — **Grünwald Margit és Ilona.** Ha nem újság is előttem az olyan rokonérző nyilatkozat, mint a tiétek, mégis mindig örömenre szolgál. Remélem, a »Kis Lap«-ot ezentul csak még inkább meg fogjátok szeretni s azt a bizonyos cserét nem lesz okotok megbánni. Hogy a nagy pályázatnál nektek kedvezzen Fortuna, azt elérni könnyű is, nehéz is. Tudni illik nem kell hozzá semmi egyéb, csak az, hogy — ti irjátok a legjobb pályaművet. Törekedtek rá, ugy-e?

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

1893. évi október-decemberi negyedére.

FOLYÓ évnegyed végéhez közeledvén, megnyitjuk az előfizetést a »Kis Lap« ez idei folyamának negyedik negyedére, a most folyó kötet második felére.

Gazdag tartalmával, művészi rajzaival s viszont mégis *rendkívül olcsó* árával a »Kis Lap« már közel negyed-

század óta folyvást az élén halad a magyar gyermek-irodalomnak s igazi kedves házi barátja minden magyar családnak, mely a serdülő gyermekeknek vidám, *szórakoztató* s egyuttal *kedélynemesítő, elmeképző olvasmányt* kíván nyújtani. *Forgó bácsi*, oly hosszú idő tapasztalataival gazdagodva, továbbra is teljes oda-adással fogja erejét a »Kis Lap«-nak szentelni, míg a kiadó Athenaeum-részvénytársaság, áldozatot nem kimélve törekszik a lap mentül gazdagabb és diszesebb kiállítására.

A »Kis Lap«, mely hetenként 16 oldalon jelenik meg, közöl *hosszabb elbeszélést* s kisebb *beszélyeket, meséket, ismeretterjesztő cikkeket, költeményeket*, mind rajzokkal, továbbá *elmeélesztő rejtvényeket* és feladványokat, melyeknek megfejtői közt jutalomkönyveket sorsol ki.

Évenként egy *nagyobb pályázatot* is rendez kis olvasói számára, *három nagy jutalommal*. E nagy pályázat épp most van folyamatban és az októberi évnegyedre belépő *új előfizetők is részt fognak még benne vehetni*.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt.

Félévre 2 frt.

Egész évre 4 frt.

Az előfizetési pénzek, melyeknek elküldésére legczélszerűbb a postautalványok használata, a »Kis Lap« kiadóhivatalához, (Budapest, IV. Ferencziek-tere 3. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.